

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică“ se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina“, „Ardeleana“, „Auraria“, „Beregsana“, „Berzovia“, „Bihoreana“, „Bistrițana“, „Bocșana“, „Brădetul“, „Cassa de păstrare“
Miercurea, „Cassa de păstrare“ Seliște, „Chioreana“, „Cordiana“, „Corvineana“, „Crișana“, „Detunata“, „Doina“, „Economul“,
„Făgețana“, „Fortuna“, „Furnica“, „Grănițerul“, „Hațegana“, „Hondoleana“, „Hunedoara“, „Iulia“, „Lipovana“, „Lugoșana“, „Lucea-
fărul“, „Mercur“, „Mielul“, „Munteana“, „Mureșana“, „Mureșanul“, „Nădlăcana“, „Nera“, „Olteana“, „Oraviceana“, „Patria“, „Plugarul“,
„Poporul“, „Rucoțana“, „Sătmăreana“, „Sebeșana“, „Selăgeana“, „Sentinela“, „Silvania“, „Someșana“, „Steaua“, „Timișana“, „Ulpiana“,
„Victoria“, „Vlădeasa“ și „Zlăgheana“.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 16—, pe 1/2 an K 8—.

DIRECTOR
Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul V.

Sibiu, 26 Decembrie 1903.

Nr. 52.

La aniversare. ✓

Cu numărul de față „Revista Economică“ încheie anul al cincilea al existenței sale.

Creată anume în scopul de a servi interesele Băncilor române din Transilvania și Ungaria, și susținută exclusiv de aceste institute, revista noastră a urmărit înainte de toate ținta, de a conlucra la consolidarea instituțiilor noastre financiare și la dezvoltarea întreg organismului lor. Ea însă nu s'a mărginit numai la tractarea afacerilor de bancă în sensul strict al cuvântului, ci aprențând raportul de reciprocitate între institutele financiare și între stările economice generale ale poporului nostru, precum și importanța și influența decizătoare ce o au aceste stări asupra dezvoltării Băncilor, și-a croit un câmp de activitate mai vast și a dat atențiunea cuvenită tuturor ramurilor vieții și activității economice a Românilor din țeară.

Astfel — după cum arată dealtmintrelea și titlul ei, — a căutat să fie un credincios organ nu numai Asociațiunii Băncilor care o susține, ci preste tot un organ al intereselor economice ale poporului nostru.

Cu toate acestea cetitorii „Revistei Economică“ se recrutează încă și astăzi din cercuri foarte înguste, aproape exclusiv dintre elementele grupate în jurul Băncilor noastre, și chiar și în aceste cercuri nu este urmărită activitatea ei cu atențiunea cuvenită.

Nu credem că această lipsă de interes ar fi de atribuit neajunsurilor intrinsece ale revistei noastre și scăderilor ce le arată modul ei de redigiere. Suntem prea mult conșcii de serioșitatea și intensitatea lucrării ce am săvârșit-o de cinci ani încoace, decât să ne vedem siliți a căuta cauzele neajunsului con-

statat numai în noi înși-ne; și faptul că am avut și avem întreg concursul și aprobarea elementelor celor mai competente între conducătorii lucrării economice a poporului nostru, ne întărește în convingerea, că nu noi purtăm vina dacă nu am putut străbate cu publicațiunea noastră în cercuri mai largi.

Causele principale ale acestui neajuns le vedem deoparte în oroarea ce o are publicul nostru până 'n ziua de astăzi pentru lectura serioasă, și apoi mai ales în faptul regretabil, că organele chiămate a conduce Băncile noastre și a controla activitatea lor, în mare parte nici până astăzi nu au ajuns pe deplin la conștiința datorințelor și responsabilității lor și vedând în posturile ce le ocupă la Bănci mai mult o distincțiune ori poate chiar numai o sinecură, cred că toate merg de sine, și nu simt nici o trebuință de a se mai obosi cu studii seci și plictisitoare asupra afacerilor de bancă.

În scopul de a combate această nepăsare, Conferența Băncilor din Octombrie a. c., a luat o hotărâre specială în cauza „Revistei Economică“, și a invitat Băncile asociate, ca în cercul lor să-și valideze întreaga lor influență, ca toți membrii Direcțiunii și Comitetului lor de supraveghiere să între în rëndurile abonațiilor acestei reviste, și ca să inlesnească acest lucru, Conferența a luat totodată dispozițiuni, ca prețul de prenumărare al revistei să se reducă la suma de K 12— pe an.

Nu credem că în cercurile conducătoare ale Băncilor noastre să se găsească măcar un singur om, pentru care o asemenea cheltuială de o coroană pe lună ar însemna o jertfă cât de puțin simțitoare, și astfel din acest punct de vedere hotărârea Conferenței nu va pute fi excepționată. De altă parte însă nu se va pute nega, că interesele cele mai vitale ale institutelor noastre financiare pretind, ca toți aceia cari stau în fruntea lor

și cari sunt chiămați a determina întreg mersul afacerilor lor, să fie în totdeauna și pe deplin orientați asupra tuturor chestiunilor ce ating interesele institutului lor.

Dar' în urma responsabilității personale, ce legea o impune organelor conducătoare și de control ale Băncilor, aceste au și un deosebit interes direct și propriu, de a se informa cât mai exact asupra drepturilor și datorințelor lor, asupra situațiunii generale, și asupra căilor și mijloacelor prin cari institutul lor are să-și realizeze scopurile și să-și desvoalte activitatea.

Sperăm deci, că apelul Conferenței nu va rămâne fără rezultat.

Din parte-ne avem însă să completăm acest apel cu o respectuoasă rugare.

Revista noastră, ori-cât de mulți abonați și cetitori ar avea, nu-și va pute ajunge pe deplin scopul în vederea căruia a fost creată și este susținută, dacă cercurile ale căror interese are să le servească, nu vor da și ele mână de ajutor, ca organul Băncilor să-și extindă lucrarea asupra tuturor chestiunilor de interes pentru ele, și să le prezinte în condițiuni, care să le facă accesibile și utilizabile în praxă.

Nu există încă redacțiune în lume, nici între cele înzestrate cu mijloacele cele mai bogate și cu întocmirile cele mai perfecte, — care să-și poată împlini chiămarea, cât timp e avisată numai la puterile proprii și e lipsită de sprijinul publicului mare. Cu atât mai puțin se va pute aștepta aceasta dela o redacțiune compusă din 2—3 oameni, cari au să-și vadă de asigurarea existenței pe alte căi și cari nu-și pot dedica decât numai oarele libere, timpul de repaos, lucrării lor la această foaiă.

Dar' acel complex de vaste experiențe ce și-le-au câștigat conducătorii și funcționarii Băncilor noastre în praxa lor de mai multe decenii, este un adevărat tezaur intelectual, care însă până atunci până când nu va fi utilizat în publicitate, rămâne mort și fără de valoare ca și comorile ascunse în fundul pământului. Și cât de ușor ar fi a face accesibil acest tezaur și totalității cercurilor interesate, dacă factorii singuratici ar jertfi numai din când în când câte o oară pentru un articol sau o corespondență. Nu trece și fără ca la una sau alta dintre Băncile noastre să nu se ivească câte un cas interesant, a cărui discuțiune publică să nu fie de folos nu numai pentru cei pe cari îi privește momentan, ci și pentru toți ceilalți, pe cari îi va privi mâne sau poimâne, și astfel

prin o simplă întrebare cuprinsă în câte-va șiruri, s'ar pute face un serviciu folositor totalității Băncilor noastre.

Aceste le avem în vedere, când pentru completarea apelului Conferenței referitor la „Revista Economică“ ne adresăm către cetitorii nostri cu rugarea: ca în anul viitor să susțină legături cât mai intime nu numai cu administrația, ci și cu redacțiunea revistei noastre.

Revisorii societăților pe acțiuni în Anglia.

Drept material de studiu pentru o eventuală modificare și perfecționare ulterioară a regulamentului revisorilor nostri continuăm cu publicarea informațiilor noastre asupra instituțiunii revisorilor-experti din străinătate și anume de astădată din Anglia. Articolul de mai jos se datorează penei lui Dr. Adolf Weber din Bonn și privește mai cu samă cercurile conducătoare și specialiste din Germania, cu toate acestea este de interes și pentru noi, având referințele din patria noastră în multe privințe asemănare cu referințele din Germania.

În sensul noii legi acționare engleze dela anul 1900 bilanțul fie-cărei societăți pe acțiuni trebuie să fie revăzut cel puțin de un revisor. Cu toate acestea instituțiunea revisorilor nu este nouă în Anglia, căci deja legea dela 1862, obligatoare pentru societățile fără statute speciale, a decretat, că conturile resp. registrele societăților pe acțiuni trebuie să fie revăzute cel puțin odată pe an și exactitatea bilanțurilor confirmată prin unul ori mai mulți revisori. La anul 1879 apoi au fost obligate toate băncile infintate pe acțiuni, de a alătura la bilanțurile lor câte un certificat dela un revisor, care dispozițiune s'a extins în anul 1900 asupra tuturor societăților pe acțiuni.

Necesitatea acestor dispozițiuni reese de acolo, că societățile pe acțiuni din Anglia nu au comitet de supraveghiere, ci numai Board of directors (direcțiune).

În Anglia revisorii sunt aleși pe câte un an din partea adunării generale a acționarilor; tot aceasta fixează și remunerațiunile lor. Dacă adunarea generală n'ar alege revisor, alegerea se face la propunerea unuia din acționari prin Board of Trade. Dacă „auditor“-ul își depune mandatul în cursul anului, locul devenit vacant îl implinesce direcțiunea prin alegere. Funcționarul societății nu poate fi „auditor“.

Pericolul, ca revisorul să nu fie marionetă (Strohmann), care joacă conform dorinții direcțiunii, precum a relevat-o aceasta de repeți-te-ori cercurile pricepătoare, cea mai nouă lege nici decât nu-l delătură. Monitorul oficial al revisorilor și licurătorilor diplomați din Anglia „Accountant“ în numărul său dela 15 Dec. 1900 scrie între altele, că rămânerea în funcțiune a „auditor“-ilor va depinde și în viitor, mare parte, de bunăvoința direcțiunilor, a acelor direcțiuni a căror activitate auditorii sunt chemați a o controla. Aceasta se va întâmpla și în viitor, cu atât mai virtos, cu cât legea nu conține nici o dispozițiune cu privire la calificațiunea revisorilor și astfel direcțiunile, cât timp posed încrederea acționarilor, — iar' aceasta o posed de regulă până vine „crachul“ — vor pute să angajeze fără nici o greutate ca revisori oameni, cari lucră după

placul lor. Direcțiunile propun pe revisori și adunarea generală alege de regulă pe cei propuși. Dacă cu toate acestea revisorul ar deveni vre-odată „neplăcut” în această calitate a sa, direcțiunii îi stă deschisă calea, de a-l numi funcționar al societății; în care cas revisorul — dacă primesce postul de funcționar — își depune mandatul de revisor, iar direcțiunea, în sensul legii, se îngrijesce, fără a mai convoca adunarea generală, de alegerea unui alt revisor „acomodat”.

Aceasta nu va să dăcă, că abuzurile de felul acesta sunt regulă. dar legea este destul de defectuoasă ca abuzurile acestea să se poată comite și dacă cu toate acestea instituțiunea auditorilor englezi nu se prezintă atât de sărăcăcioasă, ca comitetele noastre de supraveghiere, meritul nici decât nu este al legii. Dar acționarul englez nici nu se bazează atât de mult pe lege, ca d. ex. acționarul german, pentru-că știe, că dispozițiunile legii au înainte de toate acea greșală fatală, că se pot aplica numai atunci, când este deja prea târziu, din care cauză acționarul englez este de principiu: Not measures, but men. („Nu măsuri, ci oameni”).

Relativ la drepturile și datorințele revisorilor §. 23 al legii acționare din anul 1900 conține următoarele:

Fie-care revisor al societății este îndreptățit a lua ori-când sub reviziune registrele, socotelile și documentele justificative ale societății și a cere dela membri direcțiunii și funcționarii societății toate informațiunile și deslușirile necesare la împlinirea funcțiunii sale. La finea bilanțului revisorii sunt obligați a confirma dacă s’au satisfăcut ori nu toate cerințele puse de dănsii în calitate de revisori. Dănsii sunt datori a prezenta acționarilor rapoarte asupra reviziunilor efectuate și asupra bilanțurilor prezentate adunării generale sub decursul funcțiunii lor. În aceste rapoarte revisorii au să declare, dacă după părerea lor, bilanțul prezentat este compus corect, adecă astfel încât să reoglindeze, în conformitate cu registrele fidel situațiunea materială a societății. Raportul acesta este a se ceti în adunarea generală.

Conform părerii câștigate de Institute of Chartered Accountants dela juriști experți este de ajuns dacă bilanțul este clausulat cum urmează:

„În conformitate cu dispozițiunile legii acționare din anul 1900 certific prin aceasta, că s’au satisfăcut toate condițiunile, pe cari le-am pus în calitatea mea de auditor”.

Iar’ textul raportului către acționari este următorul:

„Bilanțul de sus (ori bilanțul cu data de...) l-am revădit și l-am aflat, după părerea mea, compus astfel încât reoglindează fidel și în conformitate cu registrele situația societății”.

Clausula și raportul sunt așadar de o scurtîime laconică și dacă ele dau seamă de munca precaută și circumspectă a revisorilor, scurtîimea nu poate fi excepționată. Dar’ este probabil, că revisorii nu fac mai mult decât pretinde dela dănsii legea, adecă cercetează numai dacă bilanțul — în conformitate cu registrele — prezintă icoana fidelă a situațiunii societății. Dacă aceasta însemnează, că revisorii au să cerceteze numai consonanța bilanțului cu registrele, atunci valoarea activității lor este egală cu zero, pentru-că întrebarea principală este, dacă registrele se poartă corect ori nu.

Aceasta pare a o simți și jurisdicțiunea engleză, care interpretează §. citat în sens cât se poate de larg. Normativă este în privința aceasta înainte de toate o

sentință adusă de Lord Justice Lindley, din motivarea căreia extragem câte-va puncte:

„Auditorul” nu este chemat a da sfaturi direcțiunii ori acționarilor, nici aceea nu-l privește dacă este rezonabil ori nu a acorda credite cu sau fără acoperire suficientă, dacă afacerea se poartă în mod rațional ori nu și dacă se încheie cu câștig ori pierdere. Chemarea lui este de a se convinge despre situațiunea financiară a societății și a o constata aceasta în momentul când efectuează reviziunea. Ținând cont de aceasta chemare, se naște întrebarea, cum se va pute convinge despre aceasta? Răspunsul poate fi numai: prin reviziunea registrelor societății. Dar’ nu-și împlinesc chemarea, când nu cercetează. dacă registrele de fapt prezintă adevărata situațiune a societății. Pentru-ca să o afle aceasta, trebuie să procedă cu precauțiunea corăspundătoare. Aceasta depinde de împregiurări și este a se constata din cas în cas. Dacă nu sunt motive de suspițiune, atunci va fi suficientă și numai o reviziune superficială și în praxă de regulă se fac numai probe pentru a constata, dacă sunt toate în ordine.

De regulă este foarte greu a dovedi dacă auditorul și-a împlinit datorințele ori nu. Dar’ dacă se dovedește că neglijența auditorului a cauzat daună, atunci el este obligat la restituirea acesteia; după 6 ani obligamentul de desdaunare se prescrie. Dacă se dovedește, că auditorul a prezentat cu privire la anumite lucruri esențiale, cu știință și intenționat, rapoarte false, el poate fi judecat la temniță până la 2 ani, cu sau fără muncă silnică.

După toate acestea se naște întrebarea: ce rezultate s’ar ajunge dacă s’ar introduce și la noi instituțiunea auditorilor englezi?

Pericolul dependenței revisorilor de direcțiune și comitetul de supraveghiere este la noi (Germania) mai mare decât în Anglia; căci pe când aci statutele societăților pe acțiuni se îngrijesc ca micii acționari să nu fie copleșiți în adunările generale de acționarii cei mari, pe atunci la noi, în deosebi la societățile mari pe acțiuni este de regulă normativ principiu: fie-care acțiune un vot. De altă parte la noi nu există, ca în Anglia, o organizațiune a revisorilor și licuidatorilor, pe care să se razime activitatea acestora. Prin urmare revisorii ar fi mai dependenți decât comitetele de supraveghiere. Revisorii vor trebui să țină cont de interesele aceloră, cărora le dătoresc funcțiunea și aceștia vor fi în cele mai multe casuri membrii direcțiunii.

De aici s’a ajuns la concluziunea ca *revisorii să fie numiți din partea statului*. Aceasta numire ar fi pentru acționari foarte binevenită, pentru-că ar pute dormita și mai departe liniștiți, în consciința aceea, că față de societățile pe acțiuni, afară de detașarea cupoanelor alte agende nu au. Dar’ năsuința noastră nu trebuie să fie de a afla pe sama acționarilor noue mijloace narcotice, ci trebuie din contră să aflăm mijloace a-i scutura din letargie. Instituțiunea comitetului de supraveghiere în principiu nu este rea, numai trebuie aleși în comitetele acestea oameni acomodați, iar’ de aceasta trebuie să se îngrijască acționarii. Trebuie să năsuim, ca de organizația existentă să se facă us precum se cuvine și atunci nu va fi lipsă de instituțiuni noue.

La revisorii englezi s’a făcut provocare, probabil, numai pentru aceea, ca calificația lor să fie luată de model. Dacă este așa, apoi legitimitatea acestei năsuințe nimeni nu o va pute trage la indoială. Câte-va

informațiuni referitoare la organizația și calificarea revisorilor englezi vor convinge pe fie care, că în privința aceasta putem învăța mult dela englezi.

Instituțiunea revisorilor independenți (accountant) are a-și multămi ființa desvoltării rapide a societăților comerciale engleze. Numărul și importanța revisorilor a crescut în a doua jumătate a secolului XIX deja atât de mult, încât prin anii 70 s'a simțit necesitatea de a concentra elementele mai bune în asociațiuni, a căror chemare era de a apăra vaza corporațiunii în lăuntru și în afară și a se îngriji de perfecționarea membrilor în cunoștințele lor de specialitate.

La anul 1880 singuraticile asociațiuni au întemeiat o asociațiune centrală sub titlul Institut of Chartered Accountants, înzestrată prin decret regal cu drepturile unei corporațiuni. Aceasta organizație este până în ziua de astăzi cea mai însemnată asociațiune a revisorilor englezi, deși a câștigat în Society of Accountants and auditors înființată la 1885 un concurent puternic. Membrii asociațiunii se împart în două clase, în „Fellows” și „Associates”. Drept electoral activ și pasiv au numai cei dintâi, și din clasa a doua pot înainta în clasa primă numai aceia cari au deja o praxă de 5 ani. Fellows-ii adaugă lângă numele lor inițialele F. C. A. (Fellows of the Chartered Accountants), pe când adausul Associates-ilor este A. C. A. La înființarea asociației numărul membrilor d'abia a fost de 1000, în anul 1896 deja numărul asociaților a crescut la 2248 (dintre cari 948 în Londra) și acum numărul lor este preste 3000.

Cine voiesce să devină membru (Associate) al instituțiunii, acela trebuie să depună înainte de toate un examen, obiectele căruia sunt: cunoștințe bune matematice, istoria Angliei, geografia, puțină limbă latină, o altă limbă străină, un concept englez și un concept în limba străină aleasă. Obiectul conceptului englezesc — candidatul poate alege din mai multe teme aceea, care îi convine — este de regulă astfel, încât din lucrare se pot face conclusiuni și asupra culturai generale a candidatului. Examenul durează trei zile și este foarte riguros; dintre candidați cad în mediu 40%. La examenele anuale, cari se țin nu numai în Londra, ci și în Manchester, Birmingham și Liverpool se presintă de regulă mai multe sute de tineri. Anumite persoane, în special cei-ce au câștigat vre-o calificatiune academică, sunt scutiți de acest examen și admiterea lor în asociațiune este încâtva înlesnită.

Cei-ce au trecut cu succes examenul de primire, sunt obligați a-și câștiga în curs de 5 ani de studiu, întrerupt de un examen, cunoștințele de specialitate recerute, după care se pot anunța la examenul de încheiere. Marele procent al celor căduți la aceste examene și încă mai mult tесеle candidaților, cari de regulă se publică, dovedesc că examenul este de fapt serios și fundamental. Obiectele principale ale examenului îl formează contabilitatea și aritmetica foarte pe larg, apoi legea comercială și concursuală; de observat mai este, că cei-ce cad la acest examen, se mai pot anunța la un nou examen numai în casuri excepționale.

Cel-ce a depus examenul final se poate anunța, pe lângă prezentarea diplomei sale și a certificatului maestrului său, la asociațiune pentru a fi admis ca membru. Dar' — ăice îndreptarul compus pentru începători — respectivul nici decât să nu-și închipuiască că este deja un accountant perfect: „the student who has just passed his final Examination has really only begun his education as an Accountant”. („Studentul,

care a trecut examenul final, și-a început educațiunea în realitate numai ca revisor diplomat.”)

Ce urmează de aici? Că propunerea de a se introduce la noi instituțiunea revisorilor după modelul englez — abstracțiune făcând de alte motive — deja pentru aceea nu este realizabilă, fiind-că preste tot nu avem la dispozițiune persoane acomodate și lipsa aceasta ar puté fi delăturată în cazul cel mai bun numai în curs de mai mulți ani.

JURISDICȚIUNE.

Plata cambiei. Cuvintele: „de plată la posesorul cambial” nu indică locul de plată, ci numai persoana obligată la plată.

(Curia reg. sub Nr. 1027/903).

Responsabilitatea membrilor pentru obligatiunile cambiale ale firmei. Pe baza cambiiilor acceptate sub firma societății colective singuraticii societari pot fi înacțiionați și judecați și după încetarea firmei societare.

(Curia reg. sub Nr. 633/903).

Ștergerea firmei din oficiu. O firmă deja înregistrată ulterior nu se poate șterge din oficiu.

(Tabla reg. din Budapesta Nr. 3126/903).

Provisiunea agentului. Agentului îi compete provisiunea stipulată — dacă afacerea de fapt s'a încheiat, — chiar și în cazul acela, când ulterior afacerea s'ar storna din partea contractanților.

(Curia reg. sub Nr. 959/902).

Sfera de competență a plenipotențiatului comercial angajat din partea șefului pentru purtarea întregii afaceri, dar neprovăduț cu procură, se extinde în sensul §. 43 al L. C. numai asupra acelor afaceri, cari de regulă sunt împreunate cu purtarea acestor fel de întreprinderi comerciale și numai asupra acelor acte cari derivă în mod necesar din acestea. Dar a erta de tot ori în parte pretensiunile șefului său nu este de competență plenipotențiatului comercial.

(Curia reg. sub Nr. 1316/903).

Timbrul declarațiunilor de extabulare. Declarațiunile de extabulare liberate pentru ștergerea dreptului de hipotecă intabulat pentru asigurarea împrumuturilor cambiale ale societăților pe acțiuni, ale institutelor de bani și ale reuniunilor sunt a se timbra conform decisiunii Nr. 20/886 a jud. adm. financiare cu K 1—. Tot astfel sunt a se timbra conform decisiunii Nr. 1024/888 a aceleiași jud. adm. financiare și decl. de extabulare liberate de privați. Dar dacă în decl. de extabulare se și chitează totodată plățirea datoriei, atunci declarațiunea trebuie timbrată după scala II.

Jurnalul comisariilor de ăi. Jurnalul purtat de comisarii de ăi pentru controlul funcționarilor societății este scutit de timbru.

(Jud. adm. financ. Nr. 2018/884).

REVISTA FINANCIARA.

Situatiunea

Sibiu, 24 Decembre 1903

Piața internă de bani nu arată, în ce privește abundența de numărări, nici o schimbare. Contrar anilor trecuți finea anului curent nu a provocat nici o încordare a pieței de bani, din contră cererile de împrumut sunt mai puțin numeroase ca în trecut. Discontul privat a variat întreaga săptămână între $3\frac{5}{16}$ — $3\frac{3}{8}$ %; în afacerile de report etalonul a crescut în urma marilor angajamente de bursă, la $4\frac{1}{2}$ %, dar' în anul acesta bursa are la dispozițiune mijloace abundante.

Situația financiară internațională s'a ameliorat în săptămâna trecută și a provocat în Londra o abundență neobicinuită de bani. În urma acesteia discontul privat s'a redus în Londra la $3\frac{5}{8}$ % etalonul oficial se menține la 4%; asemenea dominează abundența de bani în Paris unde discontul privat a fost de $3\frac{1}{4}$ %. În Berlin din contră în urma numeroaselor cereri de bani dela finea unei discontul privat s'a urcat la $3\frac{3}{4}$ — $3\frac{7}{8}$ %; iar' bani per ultimo se puteau căpeta pe lângă $5\frac{1}{2}$ %—6%. Urcarea etalonului oficial de 4% însă probabil nu va urma în anul acesta.

COMUNICAȚIUNE.

Căile ferate de stat. Direcțiunea căilor ferate de stat a publicat raportul asupra activității anului 1902. În următoarele extragem datele principale din acest raport. Rețeaua liniilor ferate a fost cu finea anului 1902 de 14.588 kilometri și a crescut față de anul precedent cu 144 kilometri. Capitalul efectiv de investițiune a atins cifra de K 1.882.067,069 și a crescut față de anul precedent cu K 31.534,368; luând în considerare pierderile la curs în mărime de K 367.407,766, reiese ca nominal al capitalului investit suma de K 2.249.494,835. S'a încassat cu totul K 222.027,056 cu K 6.939,078 mai mult ca în a. precedent; s'a spesat în total K 140.828,987, față de a. precedent + K 2.409,275; deci plusul circulațiunii a fost K 81.198,068, față de anul precedent + K 4.529,804. În anul 1902 capitalul efectiv investit s'a fructificat cu 4-33% (în anul precedent cu 4-15%), iar' capitalul nominal investit cu 3-62% (în anul precedent cu 3-46%). La suma încasărilor amintită mai sus a contribuit circulațiunea de persoane cu K 56.172,200, transportându-se 35.535,300 persoane; încasăările la circulațiunea de persoane au făcut K 2.101,900 și s'au transportat cu 831,000 mai multe persoane ca în 1901. Comparând circulațiunea de persoane din 1888 (anul care a precedat introducerea tarifei de zone) cu circulațiunea din 1902 reiese o creștere a frecvenței cu 26.395,200 călători și a încasărilor cu K 27.773.000. Numărul călătorilor în clasa I-a a fost 548,088, în clasa II-a 6.562,223, în clasa III-a 28.429,975; s'au transportat 1.052.378 persoane militare. La circulațiunea de mărfuri s'a încassat K 152.953,173, la un număr de 20.777,035 tone transportate. Transportul de mărfuri a crescut cu 767,290 tone și s'a încassat cu K 4.767,850 mai mult ca în 1901. Numărul mijloacelor de comunicațiune a fost: locomotive 2555 bucăți (+ 66 față de 1901), tender 1843 bucăți (+ 64 buc.), vagoane pentru persoane 7082 bucăți (+ 164 buc.) și vagoane pentru mărfuri 56,279 bucăți (+ 3154 buc.). Valoarea acestor mijloace de comunicațiune s'a evaluat la K 450.413,134 în total. u.

STATISTICĂ.

Schimbarea timbrelor vechi. Timbrele vechi de documente, scoase din circulațiune cu 1 Octobrie a. c. se mai pot schimba cu timbre nouă numai până la 31 Decembre a. c. În cursul anului 1904 se mai pot schimba timbrele vechi numai pe lângă o cerere motivată de ajuns și cu concesiune ministerială. După 31 Decembre 1904 timbrele vechi de documente își perd total valoarea. *

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„Ciacovana“ institut de credit și de economii, societate pe acțiuni în Ciacova. În Nr. 48 al acestei Reviste anunțând înființarea institutului de sus și relevând ca ceva neobicinuit alegerea „Timișanei“ din Timișoara atât în direcțiune cât și în comitetul de supraveghiere — am dat expresiune părerii noastre, că aceste două mandate se eschid unul pe altul, căci altcum „Timișana“ ar veni să se controleze pe sine.

Precum aflăm dela loc competent. institutului „Timișana“ i-s'a asigurat din partea fondatorilor și mai pe urmă din partea adunării generale constituante oare-care drept de ingerință și control asupra „Ciacovanei“, din motivul acela, că noul institut s'a înființat mare parte cu sprijinul „Timișanei“, care a subscris 250 de acțiuni în valoare nominală de K 25.000, va să dică $\frac{1}{4}$ a capitalului social de K 100,000.—

Dreptul de ingerință și control îl va exercia „Timișana“, prin câte un membru în direcțiune și unul în comitetul de supraveghiere, numirea cărora îi este rezervată „Timișanei“ în mod nealterabil prin statute.

În forma aceasta admitem și noi că pot fi reprezentate și apărate interesele „Timișanei“ la noul institut, dar' ca însăși „Timișana“ ca persoană morală să poată figura atât în direcțiune cât și în comitetul de supraveghiere al „Ciacovanei“, susținem și acum, că este neadmissibil. *

CRONICA.

Jubileu. Revista financiară „Der Aktionär“ înființată la 1854 în Frankfurt l. Maiu, își implinesce cu finea anului curent anul al 50-lea al existenței sale. Dintre revistele de specialitate ale continentului, puține au ajuns a avé viață atât de lungă.

*

Prelegeri asupra afacerilor de bancă și bursă. La inițiativa reuniunii funcționarilor de bancă din Berlin s'a inaugurat acolo un ciclu de prelegeri al căror obiect îl formează operațiunile de bancă și bursă. Prelegerile acestea sunt foarte cercetate nu numai de funcționarii de bancă, cari caută a-și augmenta cunoștințele și a se cultiva în specialitatea lor, ci și de numeroase alte persoane aparținătoare diferitelor clase sociale, precum: consilieri guverniali și postali, advocați, juđi, directori de postă, asesori, studenți, comercianți etc. Scopul acestor prelegeri este mai cu seamă a popularisa și în cercul acelora, cari nu stau în imediată apropiere a băncilor diferitele operațiuni de bancă și bursă și a convinge cercuri cât mai largi de importanța băncilor și a bursei. Astfel de prelegeri cu subiect comercial se țin în semestrul

de iarnă 1903/4 și în Viena, anume la academia de export și la academia comercială.

Ce cunoștințe frumoase și-ar pute însuși și cercurile concentrate în jurul băncilor noastre, dacă urmând exemplul popoarelor mai înaintate pe toate terenurile, s'ar inaugura și la noi prelegeri de felul acesta, fie și numai în sinul persoanelor, cari stau în legătură mai intimă cu băncile, cum sunt membrii direcțiilor, ai comitetelor de supraveghiere și funcționarii. †

*

Cassa de păstrare poștală reg. ung. și-a publicat de curând raportul asupra activității dezvoltate în anul 1902, din care extragem următoarele: depunerile s'au înmulțit cu K 6.267,198 și au ajuns cifra de K 43.605.252. Reverimentul circulațiunii de cec și clearing a atins cifra de K 3211.41 mil. și a crescut față de 1901 cu K 330.9 mil. Numărul posesorilor de cont s'a urcat la 8769. Cassa de păstrare poștală și-a început activitatea la anul 1886; în anul acela au depus 472,028 persoane K 5.354,196, în anul 1902 au depus 892.106 persoane K 37.479,105. replătindu-se în același timp K 31.211,907. Aceste date arată indetel măsura în care s'a popularizat cassa de păstrare poștală. Este interesant, că numărul depunerilor până la K 10 formează 63.36%, până la K 20 11.84% și până la K 40 8.31 procente ale depunerilor totale, din ceea-ce se vede, că cassa de păstrare poștală a devenit institutul clasei mai sărace. — Numărul participanților la circulațiunea de cec s'a urcat la 8709 între cari se află 16 oficii de stat și municipale, 70 casse militare, 193 reuniuni, 157 proprietari de pământ. 2639 întreprinderi industriale, 3027 comersanți, 37 întreprinderi de comunicațiune, 1054 institute de bani și credit. Plătiri în această circulațiune s'au efectuit: prin blanchete de plată K 1047.6 mil., prin asemnațiuni poștale K 15.43 milioane, prin creditare în clearing K 515.7 mil., prin transmiteri a cassei de păstrare poștale austriace K 29.2 mil. Circulațiunea clearingului a fost de K 1031.13 mil. în 515,796 poziții. Venitul curat realizat de cassa de păstrare poștală a fost K 918,810, care s'a dat fondului de rezervă, prin ceea-ce acesta a ajuns suma de K 6.187,000. †

BIBLIOGRAFIE.

Controlul intern al institutelor de bani.

Precum anunță „Gazdasági Tudósító“ din B.-Pesta, „Controlul intern al institutelor de bani“, cea mai nouă scriere a dlui A. Kormos care precum s'a anunțat deja în Revista aceasta va apăre și în limba română în traducerea dlui Dr. Nic. Vecerdea, dirigentul Filialei „Albina“ din Brașov — se va pune în curând sub tipar.

Cartea promite a fi interesantă pentru cercurile pe sama căreia este scrisă. Sistemul de control descris în opul din chestiune, pretinde: totala separare a administrațiunii de agendele de control, purtarea de registre de control separate și liberarea documentelor justificative de cassă în câte două exemplare, revisiuni zilnice și periodice din partea secției de control etc. etc. Opul va apăre și în limba germană în traducerea dlui Dr. Stefan Frank din Berlin. †

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 23 Decembre 1903.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vinde
	Datoria publică comună.	v cor	p. 100 K.
5	Renta unit. în hârtie, Mai, Nov., 16% dare	100.75	101.—
5	„ „ arg. Ian, Iulie, 16% „	100.70	101.—
4	Losuri d. a. 1854 à fl. 250— v. c. 20% „	177.—	175.—
5	„ „ „ 1860 à fl. 500— „ 20% „	156.75	158.—
5	„ „ „ 1860 à fl. 100— „ 20% „	187.50	188.—
—	„ „ „ 1864 à fl. 100— „ 20% „	264.—	265.—
	Datoria publică austriacă.		
4	Renta austr. aur., scut. de dare	120.80	121.—
4	„ „ Cor.	100.90	101.—
3 1/2	„ „ de invest.	93.30	—
	Datoria publică ungară.		
4	Renta ung. aur., scut. de dare	119.10	119.50
4	„ „ Cor. „ „	99.15	99.35
3 1/2	„ „ „ „ „ „ „	91.30	91.25
—	Impr. ung. cu premii à 100 fl. „ „	211.—	212.—
4	„ p. regul. Tisei se. de dare	166.25	167.—
4 1/2	Oblig. de regalii croat-slav. „ „	102.—	102.—
3	Impr. p. regul. Porților de fier „ „	86.80	87.—
4	Oblig. rurale croato-slavone „ „	—	99.—
4	„ „ ungare „ „	99.30	99.50
	Alte datorii publice.		
5	Los. p. regulara Dunării, à 100 fl.	282.—	—
4	Obl. Soc. Temeș-Bega	98.70	99.—
5	Imp. cu prem. al orașului Viena	104.75	—
2	„ „ sârbesci à 100 fr.	96.—	—
—	Oblig. cu premii a C. fer. turc. à 400 fr.	139.50	—
—	Impr. bulgar 1889	107.50	108.—
	Scrișuri fonciare și a. a.		
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	100.35	—
3	„ „ „ cu premii, 1880	291.50	—
4	Banca austro-ungară 40 1/2 ani	101.80	101.80
4	„ „ „ 50 ani	—	101.80
4 1/2	Banca comerc. ung. Pesta	101.10	101.—
4 1/2	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, repl. 110% în fl.	107.50	107.50
4	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, 50 1/2 ani	100.50	101.—
4	„ „ „ I Casse de păstr. patriot., Pesta	99.25	99.75
4	Inst. de credit fonciar ungar	99.75	100.—
3 1/2	„ „ „ „ „ „ „	100.20	91.50
4 1/2	Banca hipotecară ungară	101.—	101.25
4	„ „ „ „ „ „ „	101.15	99.75
4	„ „ „ „ cu premii	272.—	136.—
3 9/10	Banca hip. ung. cu premii	—	113.25
5	Albina, Sibiu	—	102.—
4	Cassa de păstrare Sibiu, em. IV.	—	102.50
4	Inst. de credit fonciar Sibiu, em. VI.	—	102.25
	Losuri.		
	Basilica, à fl. 5—	20.—	21.—
	Credit, à fl. 100—	478.—	485.—
	Clary, à fl. 40— v. c.	180.—	—
	Buda, à fl. 40—	178.—	175.—
	Pálffy, à fl. 40—	175.—	171.—
	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	54.25	56.—
	„ ungară, à fl. 5—	27.70	28.50
	Rudolf, à fl. 10—	68.—	—
	Salm. à fl. 40— v. c.	243.—	—
	Salzburg, à fl. 20—	82.—	—
	St. Genois à fl. 40— v. c.	280.—	—
	Impr. cu prem. al oraș. Viena, 1874	506.—	—
	Triest, à fl. 50—	250.—	—
	„Jó sziv“, à K. 4—	—	10.25
	Valute.		
	Galbini austr. sau ung.	11.39	11.43
	„ c. reg.	11.36	11.36
	Napoleon'd'or (20 frci sau 8 fl. v. a.)	19.08	19.08
	20 Marce germ. aur	23.52	23.52
	Ruble rusesci de hârtie per bucată	—	2.53 1/2
	Bilete germ. 100 M.	117.40	117.52
	„ franc. 100 Fr.	—	95.50
	„ ital. 100 Lire	95.50	95.65
	Ruble, bilete, 100	253.25	—
	Lei românesci, 100	—	94.95

Prețul per bucată

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 23 Decembre 1903.

Grâu de Bănat	per 50 kg. vinde . . .	7-45—7-90
" " Tisa	" " " " . . .	7-50—8-05
" " Pesta	" " " " . . .	7-40—7-95
" " Alba-reg.	" " " " . . .	7-50—7-95
" " Bacica	" " " " . . .	7-55—7-85
Secară	" " " " . . .	6-20—6-40
Orz	" " " " . . .	5-45—5-75
Porumb	" " " " . . .	4-75—5-70
Rapiță	" " " " . . .	10-75—11-25
Untură de porc B.-Pesta	" " " " . . .	65-50
Slănină (clisă)	" " " " . . .	55-50—56-50

Bursa de București.

Cursul din 23 Decembre 1903.

Renta amort. 1881 de 5%	vinde Lei	100
" " 1892 5%	" "	101 ³ / ₄
" " 274 mil. 4%	" "	91
" " 1898 4%	" "	88 ³ / ₄
Fonciare rurale 5%	" "	102 ³ / ₈
" " 4%	" "	91 ¹ / ₂
Seris. fonc. urb. București 5%	" "	92 ³ / ₄
" " Iași	" "	87 ¹ / ₄

„CERES“ societate comercială pe acții în Satul-nou
în liquidare.

Publicațiune.

Conform deciziunii adunării generale din 4 Octombrie 1903 și a §. 202 din legea comercială, recercăm pe eventualii creditori ai societății comerciale pe acții „Ceres“ să-și insinue pretensiunile lor direcțiunii încredințate cu liquidarea în termen de **6 luni** dela a treia aparițiune a acestei publicațiuni.

Satul-nou (Réva-Ujfalu), în 20 Decembre 1903.

Nr. 68 [1-3]

Direcțiunea.

În editura Delegațiunii Băncilor Române
au apărut:

Problemele Reformei Băncilor,

de Dr. C. Diaconovich.

Prețul: broș. K 1.—, leg. K 1-50.

Anuarul Băncilor Române

Pe anii

I (1900). II (1901). III (1902). IV (1903). V (1904).

Prețul: câte K 3.—.

Se comandă la Administrația „Re-
vistei Economice“ în Sibiu (Nagyszeben).

Cassa de păstrare (reuniune) în Seliște.

Convocare.

P. T. membrii Cassei de păstrare „reuniune“ în Seliște se convoacă la ședința

Adunării generale extraordinare,

conform §-lui 15 din statutele reuniunii pe
Duminecă 14/27 Decembre a. c. la 2 oare p. m.
în sala festivă a școlii române gr.-or. din
Seliște pe lângă următorul

Program:

1. Propunerea direcțiunii pentru cumpărarea
caselor din piață dela comuna politică Seliște.

Din ședința direcțiunii Cassei de păstrare
(reuniune) în Seliște ținută în 10 Dec. 1903.

Nr. 66 [1-1]

Direcțiunea.

„CIACOVANA“ institut de credit și economii în Ciacova.

CONCURS.

Direcțiunea institutului de credit și eco-
nomii „Ciacovana“ în Ciacova publică concurs
pentru ocuparea postului de contabil.

Salariu anual K 1200, locuință în natură
și tantiemă statutară.

Cei-ce doresc a reflecta pentru dobândirea
acestui post au a documenta, cumcă au ab-
solvat școala comercială cu examen de ma-
turitate; să poseadă limba română, germană
și maghiară perfect în vorbire și scriere.

Rugărilor sunt a se adresa dlui George
Brebănuș, directorul institutului și mare proprie-
tar în Ghilad (Gilád) până inclusive 10 Ia-
nuarie st. n. 1904.

Cei cu praxă de bancă sunt preferiți.

Ciacova, la 15 Decembre st. n. 1903.

Nr. 67 (1-1)

Direcțiunea.

Drepturile, datorințele
și responsabilitatea membrilor din direcțiune

de

Alfred Kormos,

traducere autorisată de

Constantin Popp,

funcționar la Centrala inst. de credit și de econ. „Albina“.

Prețul 3 cor.

Se poate comanda la traducător în Sibiu
sau la Librăria arhidieceșană din Sibiu.

Mersul Trenurilor.

(Valabil dela 1 Octobre 1903 st. n.)

Sibiu — Cluj — Budapesta.

7-41	4-37	11-27	pl.	↑	Sibiu	↑	sos.	9-15	12-57	3-58
9-32	6-00	12-50	sos.	↓	Copșa	↑	pl.	7-10	11-20	2-25
11-41	6-56	1-25	pl.	↓	"	↑	sos.	3-20	9-43	2-01
12-46	7-34	2-26	pl.	↓	Küküllőszeg	↑	pl.	2-16	9-05	1-07
1-29	8-00	3-02	sos.	↓	Tövis	↑	pl.	1-30	8-37	12-24
2-05	8-12	3-33	pl.	↓	"	↑	sos.	12-46	8-32	11-52
3-02	8-55	4-33	sos.	↓	Kocsárd	↑	pl.	11-31	7-52	10-58
(5-37)	(11-27)	—	sos.	↓	(M.-Vásárhely)	↑	pl.	(5-30)	—	(5-43)
3-48	9-22	5-12	sos.	↓	Ar. Gyéres	↑	pl.	10-41	7-27	10-21
(4-26)	(10-48)	(6-02)	sos.	↓	(Torda)	↑	pl.	(9-55)	(7-40)	(8-52)
5-41	10-50	6-45	sos.	↓	Cluj	↑	pl.	8-30	6-11	8-54
6-17	11-10	7-13	pl.	↓	"	↑	sos.	7-12	5-51	8-27
10-40	2-32	11-13	sos.	↓	Orade	↑	pl.	2-26	2-13	4-10
7-10	7-50	6-40	sos.	↓	Budapesta	↑	pl.	5-45	9-15	9-00
—	1-50	6-32	sos.	↓	(Viena via Bruck)	↑	pl.	—	2-10	10-00

Sibiu — Arad — Budapesta.

11-27	7-57	11-27	pl.	↑	Sibiu	↑	sos.	3-58	8-05	3-58
12-50	—	12-50	sos.	↓	Copșa	↑	pl.	2-21	—	2-21
2-16	—	1-25	pl.	↓	"	↑	sos.	1-05	—	2-01
2-52	—	2-26	pl.	↓	Küküllőszeg	↑	pl.	12-22	—	1-07
3-13	(via Alvincz)	3-02	sos.	↓	Tövis	↑	pl.	12-00	(via Alvincz)	12-24
3-32	—	3-43	pl.	↓	"	↑	sos.	11-42	—	11-25
3-57	—	4-17	pl.	↓	Alba Iulia	↑	pl.	11-21	—	10-56
4-08	11-43	4-32	sos.	↓	Alvincz	↑	pl.	11-02	4-10	10-35
4-09	12-05	4-24	pl.	↓	"	↑	sos.	11-08	4-00	10-30
4-26	12-33	5-12	pl.	↓	Orăștie	↑	pl.	10-40	3-32	9-45
4-53	12-50	5-45	sos.	↓	Piski	↑	pl.	10-22	3-13	9-13
(7-28)	(5-49)	(7-28)	sos.	↓	(Hateg)	↑	pl.	(7-26)	(1-37)	(7-26)
(7-13)	(5-23)	(7-13)	sos.	↓	(Hunedoara)	↑	pl.	(7-23)	(2-10)	(7-35)
5-12	1-12	6-20	pl.	↓	Deva	↑	pl.	9-57	2-54	8-41
5-45	1-39	6-59	pl.	↓	Maros-Illye	↑	pl.	9-31	2-28	7-57
(11-03)	(6-02)	(11-03)	sos.	↓	(Lugos)	↑	pl.	(3-56)	(9-10)	(3-56)
8-13	4-21	10-50	pl.	↓	Arad	↑	pl.	7-13	12-11	4-07
(1-35)	(7-22)	(1-35)	sos.	↓	(Timișoara)	↑	pl.	(2-00)	(8-25)	(2-00)
(3-46)	(9-24)	(3-46)	sos.	↓	(Lugos)	↑	pl.	(11-31)	(6-20)	(11-31)
(5-11)	(10-15)	(5-11)	sos.	↓	(Caransebeș)	↑	pl.	(10-24)	(5-21)	(10-24)
(8-23)	(12-55)	(8-23)	sos.	↓	(Orșova)	↑	pl.	(6-55)	(2-58)	(6-55)
(6-02)	(11-55)	(6-02)	sos.	↓	(N. Bogdan)	↑	pl.	(9-51)	(3-40)	(9-51)
(4-33)	(10-21)	(4-33)	sos.	↓	(Versecz)	↑	pl.	(11-18)	(4-51)	(11-18)
(7-22)	(12-55)	(7-22)	sos.	↓	(Oravița)	↑	pl.	(8-20)	(2-25)	(8-20)
(5-41)	(11-13)	(5-41)	sos.	↓	(Biserica albă)	↑	pl.	(10-19)	(3-48)	(10-19)
1-10	9-25	7-20	sos.	↓	Budapesta	↑	pl.	2-15	6-50	8-10
7-20	6-32	6-32	sos.	↓	(Viena)	↑	pl.	8-50	10-00	10-00

Sibiu — Brașov — București.

7-41	11-27	12-53 ¹⁾	pl.	↑	Sibiu	↑	sos.	9-15	3-58	12-57
9-32	12-50	3-02 ²⁾	sos.	↓	Copșa	↑	pl.	7-10	2-21	11-20
9-47	1-07	3-32	pl.	↓	"	↑	sos.	6-50	2-14	11-09
10-01	—	3-49	pl.	↓	Mediaș	↑	pl.	6-27	—	10-53
11-00	2-15	5-04	pl.	↓	Sighișoara	↑	pl.	5-49	1-14	9-48
2-09	5-07	9-27	sos.	↓	Brașov	↑	pl.	2-45	10-23	5-20
2-19	5-14 ¹⁾	—	pl.	↓	"	↑	sos.	2-18	10-14	—
3-31	6-26 ¹⁾	—	sos.	↓	Predeal	↑	pl.	1-12	9-12	—
5-38	8-00 ¹⁾	—	pl.	↓	"	↑	sos.	12-55	9-30	—
8-21	10-20	—	pl.	↓	Ploiesci	↑	pl.	9-41	6-23	—
(8-05)	—	—	sos.	↓	(Iași)	↑	pl.	(9-05)	—	—
9-40	11-25 ¹⁾	—	sos.	↓	București	↑	pl.	8-05	5-05	—

Sibiu — Turnu-Roșu — București.

4-06	1-09	2-00	pl.	↑	Sibiu	↑	sos.	3-37	11-17	7-33
4-53	2-05	3-05	sos.	↓	Podul Oltului	↑	pl.	2-29	10-16	6-30
4-59	2-06	3-10	pl.	↓	"	↑	sos.	2-24	10-15	6-25
(8-34)	—	6-25	sos.	↓	(Făgăraș)	↑	pl.	—	(4-25)	3-22
5-06	2-13	—	sos.	↓	Verestorony	↑	pl.	2-14	10-07	—
5-22	2-43	—	pl.	↓	"	↑	sos.	1-12	9-17	—
6-16	3-30	—	sos.	↓	Căineni	↑	pl.	12-11	8-25	—
8-02	5-15	—	pl.	↓	"	↑	sos.	12-45	9-00	—
9-06	6-13	—	sos.	↓	Călimănesci	↑	pl.	11-44	7-56	—
1-03	10-21	—	sos.	↓	Piatra Olt	↑	pl.	7-25	2-25	—
(3-13)	—	—	sos.	↓	(Verciorova)	↑	pl.	(3-02)	—	—
8-40	5-40	—	sos.	↓	București	↑	pl.	11-40	7-50	—

¹⁾ Până la 15 Novembre. — ²⁾ Marți și Vineri.

Observări. Timpul de noapte (dela oarele 6 seara până la 5-59 dimineata) este însemnat prin sublinierea minutelor, iar trenurile accelerate prin cifre mai mari. Cifrele din stanga stațiilor se vor ceti de sus în jos, iar cele din dreapta, de jos în sus, după cum arată săgețile.

H 236

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar

publicat din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina“, „Ardeleana“, „Auraria“, „Beregsana“, „Berzovia“, „Bihoreana“, „Bistrițana“, „Bocșana“, „Brădetul“, „Cassa de păstrare“
Miercurea, „Cassa de păstrare“ Seliște, „Chioreana“, „Cordiana“, „Corvineana“, „Crișana“, „Detunata“, „Doina“, „Economul“,
„Făgețana“, „Fortuna“, „Furnica“, „Grănișterul“, „Hațegana“, „Hondoleana“, „Hunedoara“, „Iulia“, „Lipovana“, „Lugoșana“, „Lucea-
fărul“, „Mercur“, „Mielul“, „Munteana“, „Mureșana“, „Mureșanul“, „Nădlăcana“, „Nera“, „Olteana“, „Oraviceana“, „Patria“, „Plugarul“,
„Poporul“, „Racoșana“, „Sătmăreana“, „Sebeșana“, „Selăgeana“, „Sentinela“, „Silvania“, „Someșana“, „Steaua“, „Timișana“, „Ulpiana“,
„Victoria“, „Vlădeasa“ și „Zlăgheana“.

Director:

Dr. Corneliu Diaconovich,

Secretarul Delegațiunii Băncilor Române.

Anul VI

1903.

SIBIIU,

TIPARUL TIPOGRAFIEI ARCHIDIECESANE,

1903.

Sumar.

Băncile noastre.

	Pagina.
Agitațiuni contra băncilor noastre	95, 117, 261, 269, 282, 291
Băncile române în Transilvania și Ungaria	331
Bilanțul general al băncilor noastre pe an. de gestiune 1902	309
Contul general „Profit și Pierdere” al băncilor române pro 1902	373
Profitul net la băncile noastre în anul 1901, (distribuirea)	237, 352
Rapoartele anuale ale băncilor noastre	181
Spargere la o bancă românească	202
Albina	21, 30, 32, 73, 74, 78, 80, 83, [121, 203, 227, 234, 251, 266, [268, 275, 281, 301, 306, 340, [369, 410
Ardeleana	104, 150, 219
Arieșana	121, 142
Armonia	160
Asociațiunea de economii Ghiroc	21, 169
Auraria	59, 72, 142
Aurora	121, 150
Avrigeana	186, 217
Bănățana	59, 160
Banca populară, Dej	48
Beregsana	59, 194
Berlișteana	84
Berzovia	105, 151
Bihoreană	48, 56, 74, 151
Bistrițiană	63, 69, 75, 138
Bocșana	64, 67, 75, 138
Brădetul	108, 111, 142, 411
Buciumana	160
Buna	121, 160
Bungărzana	121
Câmpiana	
Casa de păstr. Mercurea	42, 51, 63, 78, [89, 92, 96, 99, 108, 116, 124, [132, 139, 148, 155, 164, 404
Casa de păstr. Sasca-mont.	40, 151, [243, 251, 258
Casa de păstr. Seliște	85, 89, 90, 143, [164, 171, 179, 402, 427, 435
Casa de impr. Bicz	161
Chiorana	96, 99, 100, 169, 419
Chiseteiana	85, 161
Chișodana	
Ciacovana	316, 402, 427, 435
Ciuchiciana	111
Comoara	85, 169, 425
Concordia	121, 143, 151
Cordiana	48, 227
Coroana	202, 242
Corona	85
Corvineana	60, 138, 187, 411
Creditul	22, 402
Crișana	122, 138
Cugiereana	40
Dacia	60, 161
Detunata	51, 60, 70, 86, 177
Doina	49, 51, 54, 143

	Pagina.
Dunăreana	75, 151
Economia, Lugoj	75, 151
Economul	130, 143
Făgețana	161
Fortuna	111, 144, 162, 300
Furnica	111, 116, 144, 347, 388
Gavoșdiana	75
Grănițerul	40, 43
Hațegana	64, 68, 75, 151, 267, 276, [283, 411
Hondoleana	60
Hunedoara	105, 144
Ilva, casă de economii	186
Iulia	86, 144
Jebeleana	60
Jiana	186
Lugediana	86
Lipovana	112, 144
Lucaferul	61, 177
Lugoșana	105, 152
Mercur	86, 178
Mielul	49, 55, 145, 219
Monoreana	105, 162
Munteana	112, 145
Murășana	91, 96, 152
Murășanul	112, 202
Nădlăcana	76, 145
Nera	86, 145, 202
Olteana	122, 162
Oraviciana	70, 71, 76, 145, 195
Pădureana	96
Parsimonia	61, 70, 71
Păstorul	348
Patria	40, 145
Plugarul	76, 152
Poporul	89, 92, 97, 152, 243
Porumbăceana	122, 227, 419
Racoșana	48, 49, 53, 152
Reun. de impr. Ilva-mare	105
Rișnoveana	307
Riureana	49, 152
Săcana	80
Sătmăreana	49, 52, 53, 112, 145, 234, 257
Schinteia	76, 162
Sebeșana, Caransebeș	61, 162
Sebeșana, Sas-Sebeș	65, 67, 76, 153, [404, 410, 419
Sălăgiana	106, 146, 292
Sentinela	41, 44, 50, 146, 274, 355, 388, 396
Șercăiana	300, 307
Severineana	112, 158
Silvania	76, 79, 162, 164, 276
Șoimușana	112, 153
Someșana	86, 153
Speranța	87, 153
Steaua	50, 54, 61
Tibleşana	169
Timișiana	89, 90, 97, 113, 146, 148
Turnu-roșu	122
Ulpiana	122, 148, 154, 155, 164

	Pagina.
Unirea	122, 124, 146
Venețiana	41
Victoria	97, 100, 130, 154, 218
Vlădeasa	106, 147, 218, 219
Voileana	77, 418
Zărândeana	41, 154
Zlăgheana	63, 69, 147

Economie politică. Chestiuni financiare.

Aționarii și adunările generale	45
Anul economic 1902	1
Anul financiar 1902 (Un nou pas înainte)	126
Asociațiunea regnicolară a Băncilor	93, 110, 134, 344, 347, 353, 421
Banca Austro-Ungară	37
Băncile hipotecare în Ungaria în 1902	289
Băncile populare (în România)	7, 11, 19, [119, 126, 307, 336, 395
Băncile populare și însemnătatea lor comercială	254, 336
Băncile și țărănimea	239
Bani, ieftinirea lor	409
Bilanțul economic	367
Bilanț de miliarde	170
Budgetul comun pro 1904	425
Bursa în Ungaria	368
Bursa din Viena. (Buletinul de curs)	274
Bursă de vin	394
Cambia și formele ei principale	294
Cambii false și cambii trase în vânt	320
Cambiile dela institutele de bani din Ungaria	167
Capitalul social al societăților anonime (din punct de vedere legal și al contabilității)	165
„Casa de păstrare a institutelor de bani din provincie” (un avertisment)	25
Casa de păstrare poștală	250
Casa de păstrare poștală. Extinderea clearing-ului	131
Cassele de păstrare școlare	399
Colonizarea și parcelarea bunurilor	225
Comitetul de supraveghiere, agențele lui de control, (controlul cassei)	190
— (controlul bunurilor mobile și al imobilelor)	197
— (controlul pasivelor)	206
— (controlul contabilității)	215
— (notificarea la tribunal)	422
Concediu funcționarilor	178
Concurența institutelor de bani	10, 173
Conferința Băncilor române	259, 325, [341, 349, 357, 359, 369
Control la institutele de bani	221, 222, 229

	Pagina.
Controlul permanent la institu- tele de bani 123, 141, 203, 205, 218, [262, 271, 277, 286]	
Conversiunea Rentei comune de stat	135
Conversiunea austriacă	59, 74, 178
Crisa zaharului	305
Cuota de binefacere	157
Datoria flotantă de stat	218, 250, 323, 347
Defraudări, literatura lor	118
Depozitele spre fructificare în Ungaria și Austria	370
Discontul de bancă și cursul cambial în raport cu circula- țiunea monetară și cu piața in- ternațională de bani	302, 311
Distribuțiunea avuțiilor în general	208
Dividenda băncilor de emisiune	233
Dreptul acționar ungar, reforma lui	317
Evidența datoriilor	192
Expedițiuni postale de bani	360
Emigrările	354
Expozițiile ungare din 1903	293
Expozițiunea Asociaț. române pentru înaintarea și răspân- direa științelor	247, 305
Fondarea de instit. nouă de bani	376
Fondări și emisiuni nouă în Un- garia în trimestrul I al anu- lui 1903	174
Fonduri de rezervă	182
Imprumuturile de stat și con- versiunea lor	278, 286
Imprumuturile hipotecare, mo- bilizarea lor	333
Inmulțirea capitalului de opera- țiune al băncilor	18
Încungurarea institut. de bani din provincie	401, 406
Institutele de bani din capitală	229
Institutele de bani provinciale din Ungaria	149
Institutul regn. hipot. al proprie- tarilor mici	170
Interesele după depozite, redu- cerea lor	9
La aniversare	429
Libelele de deposit, natura lor,	424
Luxul	248
Monete, circulațiunea lor	163, 176, 210, [291, 354, 426]
Monetele à K 10.—, lipsa lor	362
Monete false de aur à K 20.—	154
Monetisări	163, 250, 274, 417
Notele de stat și bancnotele în v. a.	136
Note de bancă, false	147
„ „ „ retrase	316
„ „ „ defectuoase	331
Organisare economică, 82, 312, 319, 329, [334, 365]	
Pensiunile funcționar. de bancă	33
„ (considerațiuni prin- cipale)	389
„ (resursele)	397
„ (resultate realizabile)	406
„ (înviațiuni practice)	413
Situațiunea 5, 16, 21, 30, 38, 47, 83, 96, 104, 110, 120, 129, 142, 150, 159, 169, 176, 184, 194, 201, 209, 217, 226, 232, 241, 249, 257, 264, 273, 281, 290, 298, 306, 314, 322, 330, 337, 347, 354, 362, 369, 377, 387, 394, 401, 409, 416, 426, 433	
Plățile în număr, începerea lor	26
Politica agrară națională	231

	Pagina.
Pozițiuni fictive în bilanț	198
Probleme economice	423
Procesul Băncii edile din Șoproon	34, 46, 57
Programul economic al noului guvern	387
Puterea capitalului	246
Quota	250
Reforma caselor de păstrare	126
Renta ung. de stat de 4% în coroane. Schimbarea certifi- catelor interinale	218
Repausul de Dumineca	230
Responsabilitatea băncilor pen- tru defraudări, furturi și pa- gubele cauzate prin foc	398
Revisorii experți	381, 374
„ jurați în Germania	415
Revisorii societăților pe acțiuni în Anglia	430
Revisiunea însoțirilor în Austria	278
Revisuirea societăților pe acțiuni prin experți emiși de tribunal	335
România (averea ei)	62
„ (creditul agricol)	174
„ (finanțele ei)	193
„ (mesagiul de tron)	409
„ (situațiunea financ.)	377
Scrisurile fonciare	382
Separarea economică a Ungariei de Austria	408
Sărăcia noastră	189
Socialismul (definițiunea și ori- ginea lui)	255
Socialismul (edosebitel școale socialiste)	264
Societățile anonime	28
Stagnațiune economică, (pre- semne rele)	163
Țăranul român, (starea lui eco- nomică)	199, 213
Tesaurul public	318
Ungaria, (situațiunea financiară)	241
Venitul național al Ungariei	391
Societăți financiare și comerciale.	
Agricola, Lugos	291
„ Hunedoara	315, 322
Asociațiunea centrală de credit B.-Pesta	22
Bănci cartelate	22
Bodencredit-Anstalt, Sibiu	123
Böhmische Sparcassa	98
Cassa de ajutorare a muncito- rilor agricoli	170
Casse centrale ale banc. populare	131
Centrala băncilor populare ro- mâne în Bucovina	31, 130
Centrala pentru însoțirile Raiff- eisen în Bucovina	41, 87
„Ceres“ soc. com. pe acțiuni	322, 324, 435
Falimentul, Bau- und Boden- credit-Bank, Șoproon	6, 227
Hermannstädter Allgem. Spar-cassa	113
Insoțire de credit Raiffeisen, în Gilău	370
Institutul de credit fonciar ungar	22
„ regnicolar al proprie- tarilor mici	170
Magyar takarékpénztárak országos szövetsége	170, 344
Societatea pe acții pentru loteria de classă r. u.	31
Székegyeleti első takarékpénztár	177
Transsilvania	106, 107, 194

Legislațiune.

	Pagina.
Budgetul comun pro 1904	425
Dreptul de pemn contra mem- brilor din direcțiune și comit. de supraveghiare	209
Imprumutul de investițiuni	
Independența economică a țării	306
Reforma protestului cambial	2
Revisiunea însoțirilor în Austria	278
Proiectul de lege asupra băn- cilor populare în România	119
Proiectele de legi despre usură	201
Proiectul de lege despre colo- nisare	225
Jurisdicțiune.	
Al cui mandatar este agentul de asigurare?	168
Bilanțul anual al societ. pe acțiuni	425
Cambii defectuoase	194
Cambiile directorului executiv	137
Cațiune și arvană	5
Competința după acțiuni	21
„ de timbru a cam- biilor bianco	290
Confesiunea acționarilor	129
Contract încheiat prin telefon	110
Declarațiuni cambiale ale celor ce nu știu scrie	102
Destituirea unui funcționar de bancă	38
Dreptul de cuvânt al acționarilor în adunarea generală	129
Dreptul de pensiuine al funcț.	201
Dreptul de vot al femeilor ac- ționare	225
Dreptul de vot și acțiunile amanet.	293
Documentarea incorectității bi- lanțului	394
Ex-lex	168
Indicarea naționalității în firmă	137
Judicatura în 1902	
Jurnalul comisarilor de țî	432
Mandatele de plată despre com- petința de timbru	394
Negarea subscrierii de pe cambie	168
Plata cambiei	432
Pira contra decisiunilor adunării generale	176
Prescripțiunea cambială	394
Pretensiune contra societății pe acțiuni în liquidare	200
Procuristul la societățile pe ac- țiuni	158
Protestul cambial	298, 328
Provisiunea agentului	432
Reducerea valorii nominale a ac- țiunilor	416
Registrelle de cont-curent	394
Responsabilitatea bancherului	208
Responsabilit. membrilor pentru obligamentele cambiale ale firmei	432
Sfera de competență a procu- ristului	176
Sfera de competență a plenipo- tențiatului comercial	432
Ștergerea firmei din oficiu	432
Subscrierea emitentului cambial	5
Terminul de prescripțiune a com- petințelor de timbru	394
Terminul de anunț al funcțio- narilor privați	136
Timbrul cambial	101

	Pagina.
Timbrul declarațiilor de es- tabulare	194
Timbrul declarațiilor	432
Transmiterea părților fundamen- tale ale însoțirilor	169
Unde se poate pretinde libe- rarea cambiei	200
Urcarea nominalului acțiunilor	394
Validitatea contractului de asi- gurare	194
Vincularea depozitelor spre fruc- tificare	345

Statistică.

Decadența populației rurale în Ungaria	178
Din statistica Ungariei	369
Emigrarea în Statele-Unite	227
Monografii și statist. economică	245
O statistică a lumii	402
Schimbarea timbrului vechi	433

Afaceri de dare.

Competința de timbru a regi- strelor	225
Darea pentru vin	416
Prenotarea dreptului de pemn contra membrilor din direc- țiune și din comitetul pe su- praveghiare	209
Timbrarea registrelor comerciale	400
Timbre noue	280
Timbrul cambial	102

Contabilitate.

Capitalul social al societăților anonime	165
Fonduri de rezervă	182
Pozițiuni fictive în bilanț	198

Agricultură.

Agricultura în Statele-Unite ale Americii	336
Agricultura și industria	418
Agricultura Ungariei	128, 136, 386
Chemarea „Asociațiunii“ pentru desvoltarea vieții noastre eco- nomice	281
Concurs pentru scrieri agricole	43
Congresul agricol din Roma	154
Deprețierea bucatelor noastre	160
Examenul teoretic la școala econ. a comitatului Sibiu	160
Expoziția agricolă din Brăila	338
Expoziție de vite de prăsilă în comuna Racovița	323
Expoziții agricole în România	316
Grădinaritul pentru comerț al Ungariei	304
Grânele României în an. acesta	322
Intruniri și experimentări pe Domeniul Coroanei României	265
Monografii agricole	297
Moșii țărănești vindute cu toba	370
Noul tarif vamal și agricultura ungară	39
Pentru cultivatorii de poame	282
Practica agricolă în armată	314
Producțiunea cerealelor în toată lumea în anul 1903	313
Producțiunea cerealelor în Un- garia, Croația-Slavonia și Au- stria în 1903	321

	Pagina.
Programul de lucru al Reuni- unii rom. de agric. din comit. Sibiului ¹⁴ pe anul 1903	39
Situațiunea agricolă:	
(30 Dec.) 1902	21
(30 Ianuarie) 1903	39, 48, 74
(28 Febr.) „	96
(30 Martie) „	129, 137
(15 Aprilie) „	150
(20 Aprilie) „	160
(30 Aprilie) „	185
(20 Maiu) „	201
(30 Maiu) „	210
(10 Iunie) „	217
(20 Iunie) „	232
(30 Iunie) „	241
(10 Iulie) „	249
(20 Iulie) „	265
(30 Iulie) „	273
(10 August) „	281, 290
(20 August) „	298
(20 August) „	314
(30 Sept.) „	347
(3 Oct.) „	378
(30 Nov.) „	410, 416
Statistica producțiunii grâului în 1903	338
Veterinarii în Ungaria	370

Industria.

Expoziția industriașilor din Sibiu	289
Expoziție industrială în Brașov	40
Fabricile Ungariei	402
Industria și comerțul (desvol- tarea lor)	254
O circulară a ministrului instruc- țiunii din România	426
Producțiunea minelor și turnă- toriilor din Ungaria	417
Raportorii agricoli pentru in- dustria din țară	402
Spriginirea cultivei cânepii și inului din partea statului	232
Stipendii pentru elevii dela me- serii	417
Stipendiu pentru meseriași	160

Comerțiu.

Ameliorarea bilanțului comer- al Austro-Ungariei	226
America în comerțul univ. 272, 279,	295
Camera de comerț și industrie din Brașov	265
Camera de comerț și industrie din Budapesta contra intrării institutenilor de stat ca membri în însoțiri	274
Circulațiunile mărfurilor în Un- garia	338
Comerțiu de mărfuri al Un- garii în 1902	110
Comerțiu exterior al României	3
Comerțiu extern al Ungariei	298
Comerțiu extern al Ungariei în anul 1902	238
Comerțiu extern al Austro-Un- garii în 1902	185
Comerțiu extern al teritoriului vamal comun în trim. I al an. 1903	210
Comerțiu nostru de cereale în anul 1902	46
Comerțiu nostru de import	104
Comerțiu Românii cu Austro- Ungaria	392

	Pagina.
Congresul V al camerelor de comerțiu din România	226
Convențiunile tarifare ale Ro- mâniei cu Austro-Ungaria și Germania	226
Cualificația comercianților	339
Importul de cereale al statelor europene	177
Insoțirile de magazinagiu	403
Manualul exportului ungar	176, 217
Mișcarea monedelor de aur și argint în România în 1902	330
Raportul camerei de comerțiu și industrie din Brașov	330
Relațiunile comerciale dintre Au- stro-Ungaria și Italia	274
Terminele tractatelor noastre de comerțiu	111
Tractatele de comerțiu	410

Comunicațiune.

Blanchete noue pentru telegrame	339
Căile ferate ale pământului	185
Căile ferate de stat	433
Căile de comunicație în România	14, 19
Canalurile proiectate germane și austriace	130
Circulațiunea și veniturile căilor ferate de stat	417
Mărci pentru trimiteri poștale nefrancate	362
Nou tarif poștal pentru România	137
Scrisori cu recepere poștală	142
Veniturile căilor de stat ung. în an. 1902	169
Veniturile căilor ferate de stat	331
Veniturile căilor ferate locale din Ungaria	347
Veniturile căilor ferate ungare în pătrarul I. al an. 1903	160

Din Reuniuni.

Asociațiunea însoțirilor săsesci sistem Raiffeisen	339
Asociațiunile cooperative ger- mane în 1902—1903	418
Asociațiunile economice în Ger- mania	339
„Banca agronomică“ din Bise- rica-Albă	242
Casa de ajutorare a muncito- rilor și servitorilor agricoli	354
Casa regnicolară de ajutorare a lucrătorilor și servitorilor agricoli	98, 170
Comunitatea de avere a fostului regiment confinar romano- banatic Nr. 13.	123
Congresul regnicolar al Insoți- rilor de consum din Ungaria	228
Desvol'tarea chestiei însoțirilor de lăptărit în Ung. în an. 1902	211
Din secțiunea econ. a „Astreii“	249
Expoziție de obiecte din indu- stria textilă în Sliuic	354
Expoziția de oi din Poiana-Si- biului	257
Expoziția de vite din Racovița	323
Expoziția de vite în despărțem. „Zernecki“ al Asociațiunii	291
Insoțiri economice sârbesci	291
Insoțire pentru valorisarea lap- telui în Seliște	218
Reuniunea română de agricul- tură din comitatul Sibiu	6

Cronică.

	Pagina.
„Activitatea“ — răspuns foi	401
Agitațiuni contra băncilor slo-	
văcesci	370
Cassa de păstrare poștală reg. ung.	434
Cordescu, Daniel R., decedat	41
Cum s'au plătit cele 5 miliarde	
desdaunare de războiu Ger-	
maniei de către Franca	23
Dirrecțiunea „Albinei“, decisiune	
în chestia abonării „Revistei	
Economice“	410
Emigrațiunea prin portul Ham-	
burg	274
Funcț. de bancă și intemeietor	
de cor)	282
Jubileul foi „der Aktionär“	433
Losuri noue	210
Lucrările de iarnă ale poporului	395
Muzeul etnografic, apel	418
Petra-Petrescu Nicolae, s'a re-	
tras în pensie	22
Constantin Popoviciu-Barcian †	323
Prelegeri asupra afacerilor de	
bancă și bursă	433
Situațiunea și organizarea Ro-	
mânilor duși în America	378
Statute neîntărite	363
Vecerdea Dr. Nicolae, fondator	
al Muzeului etnografic	410
Vecerdea Dr. Nicolae, O decla-	
rațiune	242

Învățământ.

	Pagina.
Anuarul al IV-lea al școalei	
gremiale de comerț din Sibiu	362
Cursul academic la Academia	
de comerț din Budapesta	299
Examenul de calificare	
pentru pădurari	331
Examenul practic la școala agro-	
nomică comitatensă, Sibiu	354
Inscrierile la școala agricolă	
medie ung. reg. din Cluj	339
Prelegeri agricole în diecesa Ca-	
ransebeșului. (O decisiune fo-	
lositoare)	370
Prelegeri de agricultură	317, 395
Raportul XXXI al școalei in-	
dustriale a orașului Sibiu pe	
an. școl. 1902/3	298
Reforma învățământului comercial	370
Reorganizarea școalelor comer-	
cialie superioare din Ungaria	210
Școala comercială sup. gr. or.	
română din Brașov (Ordinea	
examenelor)	218
Școala comerc. sup. gr. or. rom.	
din Brașov	282
Școala de repetiție econ. și cea	
industrială din Să.ște	257
Școala gr. cat. pentru învățării	
de meserii și negustorie din Blaj	257
Școalele agricole	395
Școalele agricole	403
Școalele sup. de comerț din	
Ungaria	256
Stipendii la Academia veterinară	282

Bibliografie.

	Pagina.
Advocatul poporului	250
Amicul Poporului	403
Anuarul Băncilor române	378
Anuarul școalei comerc. super.	
gr. or. române din Brașov	266
Calendar	403
Calendarul săteanului	403
Călăuz pentru Sibiu și impre-	
giurime	228
Controlul intern al institutelor	
de bani	434
Despre testament	275
Dicționarul toponomastic-geo-	
grafic al unui comitat locuit	
de Români în Ungaria și Tran-	
silvania	77
„Enciclopedia Română“	178, 186
Carte de învățare pentru școa-	
lele de repetiție economice	242
Cartea Românului	266
Catalogul expoziției locale a in-	
dustriașilor din Sibiu	307
Gazdasági Tudósító	403
Kézikönyv a zálogleveles Köl-	
csönöröl	379
Legea comunală	250
Legea despre alegerea deputa-	
ților în dieta țării	299
Lexiconul competenț. de timbru	228
Literatură economică	240
Magyar földbirtok (Ung. Grund-	
besitz“)	147
Memorandumul congresului secuesc	88
Pénzügyi Compass pro 1903/4	323
Posnașul	403
Statistica animalelor domestice	
din România	170
Voința poporului român	266

